

Nota bodembeheer Westerwolde 2023

Bodemkwaliteitskaarten en gebieds-specifieke beleidsregels
voor hergebruik van
grond en baggerspecie

Zaaknummer:

Z/23/162428/D-451839

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doelstelling	3
1.3	Reikwijdte	3
1.4	Doelgroep	3
1.5	Aansprakelijkheid	3
1.6	Leeswijzer	3
2.	Kaders	4
2.1	Wettelijk kader	4
2.2	Uitgangspunten bodembeleid	5
2.3	Bodemkwaliteitskaart	5
3.	Gemeentelijk beleid	6
3.1	Bodembeheergebied	6
3.2	Bodemfunctieklassen	6
3.3	Percentage bodemvreemd materiaal	7
3.4	Lokale maximale waarden	7
4.	Grond ontgraven	9
4.1	Ontgravingskaarten ofwel bodemkwaliteitskaarten	9
4.2	Wegbermen	10
4.3	Grondverzet bij kabels en leidingen	10
4.4	Verklaring bodemkwaliteitskaart	11
4.5	Interpretatie NEN 5740 onderzoeken	11
4.6	Uitgesloten locaties en gebieden	11
5.	Grond toepassen	12
5.1	Toepassingskaarten ofwel bodemfunctieklassenkaart	12
5.2	Toepassingseisen	12
5.3	Herkomst partij grond	13
5.4	Wegbermen	14
5.5	Saneringslocaties	15
6.	Melding, toezicht en handhaving	15
6.1	Meldingsplicht	15
6.2	Toezicht en handhaving	15
7.	Overige bodemaspecten	16
7.1	Archeologie en landschap	16
7.2	Grondgebonden ziekten en plagen	17
8.	Bijlagen	17

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De Nota bodembeheer is geschreven om doelmatig en praktisch verantwoord te kunnen omgaan met het verplaatsen van al of niet verontreinigde grond. Deze nota is gebaseerd op het intergemeentelijk bodembeleidsplan 2014-2018, welke door alle gemeenten in de provincie Groningen is vastgesteld. Met deze Nota bodembeheer kan het beleid ook in de Omgevingswet uitgevoerd worden.

1.2 Doelstelling

Bodembeleid heeft als doel;

- het beschermen van de gezondheid van mens, dier en plant die op en in de bodem leven
- het behoud van de functionele eigenschappen van de bodem zodat deze bruikbaar blijft waarvoor de grond is bedoeld.

Met het beleid zoals beschreven in deze Nota bodembeheer wordt hergebruik van grond en bagger in ieder geval binnen de provincie zo eenvoudig en duurzaam mogelijk. Dit zorgt ervoor dat de maatschappelijke kosten die samenhangen met het grondverzet beperkt blijven..

1.3 Reikwijdte

De Nota bodembeheer heeft alleen betrekking op de milieuhygiënische kwaliteit van herbruikbare grond en baggerspecie. Het saneren van verontreinigde grond is vastgelegd in landelijke wetgeving.

1.4 Doelgroep

Deze Nota bodembeheer is met name bedoeld voor de professionele partijen die te maken hebben met grondverzet. Dit zijn bijvoorbeeld aannemers, grondverzetbedrijven, transporteurs, hoveniers, agrariërs en medewerkers van adviesbureaus, gemeenten, omgevingsdiensten, waterschappen en provincies.

1.5 Aansprakelijkheid

De Nota bodembeheer is een instrument om duurzaam, milieuhygiënisch en kostenefficiënt hergebruik van grond en baggerspecie mogelijk te maken. De eigenaar van het perceel waarop de grond toegepast wordt blijft verantwoordelijk voor de kwaliteit van de bodem van het perceel. De gemeente is niet aansprakelijk voor eventuele schade die voortvloeit uit de toepassing van grond of baggerspecie.

De gemeente behoudt het recht om maatwerk toe te passen in mogelijke specifieke gevallen waarbij hergebruik van bepaalde grond of baggerspecie niet gewenst is. Dit is bijvoorbeeld privaatrechtelijk te regelen in een bestek.

1.6 Leeswijzer

Deze nota bevat de beleidsregels voor het hergebruik en de toepassing van grond en baggerspecie in de meeste gemeenten van de provincie Groningen . Voor het overige gelden uiteraard de wettelijke regels van het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit en de Omgevingswet zodra deze van kracht is. Dit wordt in hoofdstuk 2 benoemd.

In hoofdstuk 3 wordt de uitwerking van het beleid beschreven. In hoofdstuk 4 zijn de regels weergegeven voor het ontgraven van grond en in hoofdstuk 5 voor het toepassen van grond. Hoofdstuk 6 gaat in op toezicht en handhaving en in hoofdstuk 7 wordt ingegaan op archeologische waarden en over grondgebonden ziekten.

De bijlagen bevatten: een begrippenlijst (zie Bijlage 1), de bodemkwaliteitskaarten, de statistische kentallen, het formulier Verklaring Bodemkwaliteitskaart en een stappenplan grondverzet.

2. Kaders

2.1 Wettelijk kader

Besluit bodemkwaliteit/Omgevingswet

De wet- en regelgeving voor het toepassen en het tijdelijk opslaan van grond en baggerspecie is vastgelegd in het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit. Zodra de Omgevingswet van kracht is gelden de regels van deze wet alsmede de regels van het Omgevingsplan.

Voor het toepassen van grond moet de milieuhygiënische kwaliteit van de partij bekend zijn, maar ook de kwaliteit van de ontvangende bodem. Het (her)gebruik van licht verontreinigde grond en baggerspecie is pas verantwoord als het past bij de bodemkwaliteit ter plaatse en bij de gebruiksfunctie ervan. Dit wordt de dubbele toets genoemd. Grond met de kwaliteit 'wonen' mag bijvoorbeeld toegepast worden op een perceel waar de grond de kwaliteit heeft 'wonen' en ook de functie heeft 'wonen', zoals is aangegeven op de bodemfunctiekaart.

Het Besluit bodemkwaliteit en de Omgevingswet biedt lokale bodembeheerders de mogelijkheid om gebieds-specifiek beleid op te stellen. Met gebieds-specifiek beleid kan meer ruimte worden gecreëerd voor de afzet van vrijkomende grond- en baggerstromen. Dit beleid is beschreven in paragraaf 3.

De gemeente is bevoegd gezag voor het toepassen van grond en baggerspecie binnen de eigen gemeentegrenzen. De provincie is bevoegd gezag als het gaat om ernstige verontreinigingen.

Wet bodembescherming

Onder alle omstandigheden moet bij het toepassen van grond de wettelijke zorgplicht in acht worden genomen. Deze zorgplicht betekent dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat nadelige gevolgen kunnen optreden als gevolg van een toepassing, maatregelen moet nemen om verontreiniging te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.

Bij hergebruik of het verspreiden van baggerspecie kan ook de zorgplicht voor het oppervlaktewater van belang zijn. De noordelijke waterschappen hebben voor de uitwerking van de zorgplicht voor grond- en oppervlaktewater de 'Nota zorg om de zorgplicht' geschreven.

Omgevingswet

De Aanvullingswet bodem regelt het overgangsrecht voor het gemeentelijke bodembeleid, ofwel deze Nota bodembeheer en de kaarten die hierin zijn opgenomen. Deze kaarten worden bij inwerkingtreding van de Omgevingswet van rechtswege onderdeel van het tijdelijk deel van het omgevingsplan.

Onder de Omgevingswet vervallen grote delen van de Wet bodembescherming en het Besluit bodemkwaliteit. Hiervoor in de plaats komt het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), Grondverzet wordt dan een milieubelastende activiteit (mba) genoemd. Deze activiteit wordt onderverdeeld in graven, toepassen/opslaan en saneren.

Privaatrecht

Privaatrechtelijk, middels een bestek of een andere contractvorm, blijft het mogelijk om voor bepaalde locaties strengere normen te eisen.

2.2 Uitgangspunten bodembeleid

Uitgangspunt van het landelijk bodembeleid is het *stand-still* principe op gebiedsniveau. Dit houdt in dat binnen het gehele gedefinieerde beheergebied de bodemkwaliteit nagenoeg gelijk moet blijven (*stand-still*). Dit kan betekenen dat op sommige plaatsen de bodemkwaliteit enigszins mag verslechteren, als daarbij op een andere plaats de kwaliteit verbetert. Zo mag licht verontreinigde grond uit een woongebied toegepast worden bij een industrieterrein als daar al een lichte verontreiniging aanwezig is. Het woongebied wordt daarmee schoner en het industrieterrein wat minder schoon.

Het bodembeleid zorgt er dus voor dat:

- binnen het beheergebied geschoven mag worden met licht verontreinigde grond;
- toepassing van gereinigde of samengestelde grond en baggerspecie alleen onder voorwaarden mag worden toegepast, zie paragraaf 5.3.5;
- grond van buiten het beheergebied alleen toegestaan is, als voldaan wordt aan de dubbele toets (kwaliteit van de grond voldoet aan de plaatselijke bodemfunctie en –kwaliteit);
- onnodige aankoop van schone grond zoveel mogelijk beperkt wordt;
- er minder onderzoeks- en verwerkingskosten bij vrijkomende grond gemaakt worden.

2.3 Bodemkwaliteitskaart

De bodemkwaliteitskaart is een kaart als bedoeld in artikel 47 en 57 van het Besluit bodemkwaliteit. Het is opgesteld volgens de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten. In 2002 en 2008 hebben de Groninger gemeenten en de Provincie Groningen gezamenlijk bodemkwaliteitskaarten laten opstellen. Ook in 2013, waarbij toen ook de waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's zijn aangehaakt. In 2019 en 2020 zijn de kaarten geactualiseerd en aparte bodemkwaliteitskaarten voor PFAS opgesteld. Alle rapporten en bijbehorende kaarten zijn bij de gemeente op te vragen.

De bodemkwaliteitskaart bestaat uit:

- een rapportage met daarin de opzet en onderbouwing;
- een lijst of kaart of omschrijving van uitgesloten gebieden;
- ontgravingskaarten, voor bovengrond en voor ondergrond;
- toepassingskaarten, voor bovengrond en voor ondergrond.

Voor de bodemkwaliteitskaart zijn de volgende stoffen gebruikt (NEN 5740 pakket):

- zware metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink);
- polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK 10 VROM);
- polychloorbifenylen (PCB's som van 7);
- minerale olie GC (C10-C40);
- PFAS-stofgroep (32-33 verbindingen).

De grenzen van de verschillende zones dienen als globale grenzen gezien worden. Deze zijn niet zo nauwkeurig ingetekend en in veel gevallen kunnen de grenzen daarom op de kadastrale perceelsgrenzen gelegd worden. Dit vergt echter wel maatwerk.

De bodemkwaliteitskaart maakt het mogelijk om grondverzet te plegen zonder voor elke partij grond of baggerspecie apart milieukundig (water)bodemonderzoek te laten uitvoeren.

3. Gemeentelijk beleid

De gemeente heeft op grond van het Besluit bodemkwaliteit de beleidsvrijheid om te kiezen voor generiek of gebieds-specifiek beleid. Wij hebben gekozen voor gebieds-specifiek beleid. met dit beleid voorkomen we dat onnodig kosten worden gemaakt voor bodemonderzoeken en de aankoop van schone grond waar dat niet nodig is. Daarbij stellen we wat hogere eisen aan de toe te passen grond. We hebben op een viertal punten eigen afwegingen gemaakt. Deze punten, beleidsregels, zijn:

- bepalen grenzen van het bodembeheergebied;
- indeling bodemfunctieklassen (bodemtoepassingskaart);
- afwijkpercentage bodemvreemd materiaal;
- lokale maximale waarden.

3.1 Bodembeheergebied

Voor het tot stand komen van deze Nota bodembeheer is afstemming en overleg geweest met de andere gemeenten binnen de provincie Groningen (Eemsdelta, Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen, Oldambt, Pekela, Stadskanaal, Veendam en Westerkwartier), met de waterschappen (Hunze en Aa's en Noorderzijlvest) en met de provincie Groningen. Het grondgebied van deze partijen vormen samen ook het bodembeheergebied (zie Bijlage 2). Binnen dit gebied kan onder bepaalde voorwaarden gemakkelijker grond worden verplaatst zonder bodemonderzoek en zonder dubbele toets.

Als bodembeheergebied geldt:

- het gebied van de gehele provincie Groningen;
- de waterbodems en boezemkades van de waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's; de legger van de waterschappen bepaalt waar de grenzen voor het bevoegd gezag (gemeente of waterschap) liggen. Het deel dat in de provincie Drenthe en Friesland ligt behoort ook tot het bodembeheergebied.

Waterbodems onder Rijkswateren zijn geen onderdeel van deze Nota bodembeheer of bodemkwaliteitskaarten.

3.2 Bodemfunctieklassen

Om het doel van bodembeheer (paragraaf 1) te bereiken is landelijk bepaald om daarvoor het standstill principe (paragraaf 2) te gebruiken. Om hieraan uitvoering te geven is ons grondgebied in drie bodemklassen ingedeeld.

Voor deze indeling is gekeken naar het gebruik van de grond en naar de bestemmingsplannen. Hierbij is rekening gehouden in hoeverre de mens wordt blootgesteld aan eventuele bodemverontreinigingen en aan de kwetsbaarheid van het ecosysteem. Elke indeling heeft een bepaald maximaal verontreinigingsniveau. Het beheersgebied ingedeeld in de drie bodemfunctieklassen (zie Bijlage 3):

- gebieden met de bodemfunctieklasse landbouw/natuur;
- gebieden met de bodemfunctieklasse wonen;
- gebieden met de aanduiding industrie.

bodemfunctieklasse landbouw/natuur

Gebieden met de bodemfuncties landbouw, natuur, moestuin en volkstuin hebben de aanduiding Landbouw/Natuur gekregen.

Bodemfunctieklassie Wonen

Terreinen die niet hoeven te voldoen aan de bodemkwaliteit Landbouw/Natuur hebben de bodemfunctieklassie Wonen gekregen. Dit zijn bijvoorbeeld de oudere woongebieden, de gebieden met de gemengde functies wonen en industrie en de boezemkades van de waterschappen.

Bodemfunctie Industrie

Terreinen die vanuit een lange historie en/of vanwege het gebruik een hoge kans op de aanwezigheid van een diffuse verontreiniging hebben, hebben we de bodemfunctieklassie Industrie gegeven. Dit zijn bijvoorbeeld industriegebieden, de onverharde bermen langs wegen in het buitengebied en langs spoorwegen.

Deze functies zijn weergegeven op de bodemtoepassingskaarten.

3.3 Percentage bodemvreemd materiaal

Bodemvreemd materiaal is materiaal in een partij grond of baggerspecie dat niet voldoet aan de definitie van grond/baggerspecie zoals opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit. De aanwezigheid van bodemvreemd materiaal (afgekort: BVM) zoals puin, hout, kunststoffen, asbest, ijzer, touw, glas, metaal en gips duidt op menselijke beïnvloeding van de bodem. Dit maakt de kans op chemische verontreiniging groter. Hoe hoger het percentage bodemvreemd materiaal, hoe groter de kans op chemische verontreiniging, zo leert de ervaring.

Bodemvreemd materiaal (BVM)

Landelijk is geregeld dat bodemvreemd materiaal alleen sporadisch als bijmenging in partijen grond of baggerspecie mag voorkomen. Wij wijken niet af van deze landelijke regels.

Steenachtig materiaal en hout

Herbruikbare partijen grond en baggerspecie mogen maximaal 10 gewichtsprocent steenachtig materiaal en hout bevatten. Afzonderlijke stukken mogen een maximale grootte van een klinker/baksteen hebben. Onder steenachtig materiaal valt ook keramisch drainagemateriaal. Landelijk is 20 gewichtsprocent toegestaan.

Asbest (AVM)

Asbest en asbestverdacht materiaal (AVM) dient niet zichtbaar aanwezig te zijn. Wij houden ons aan de landelijk hergebruiksnorm voor asbest: 100 mg/kg ds.

3.4 Lokale maximale waarden

3.4.1 Standaardstoffenpakket

Het standaard stoffenpakket voor bodemonderzoek bevat de stoffen die volgens de NEN 5740 worden aanbevolen. Voor deze stoffen is de bodemkwaliteitskaart opgesteld en bestaat uit:

- zware metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink);
- polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK 10 VROM);
- polychloorbifenylen (PCB's, som van 7);
- minerale olie GC (C10-C40).

Daarnaast bevat het stoffenpakket ook het organisch stofgehalte en het lutumgehalte. Deze twee stoffen zijn nodig voor de toetsing aan de toegestane normen. Gemeten waarden worden omgerekend naar waarden van een standaardbodem (25% lutum en 10% organische stof), tenzij anders vermeld.

Voor waterbodemonderzoek en keuring van baggerspecie uit regionale watergangen geldt hetzelfde pakket.

Uit analyse van onze bodemdata uit 2013 (lit. 9) en uit 2019 (lit. 5), bestaat er voor de meeste stoffen geen aanleiding om aparte lokaal maximale waarden vast te stellen. Daarom hanteren we voor de meeste stoffen de landelijke normen voor de klasse-indelingen: Achtergrondwaarden (landbouw/natuur), Wonen en Industrie (Regeling Bodemkwaliteit, bijlage B).

Voor de stoffen koper en lood hebben we echter een uitzondering gemaakt.

Lood blijkt toch iets schadelijker voor de gezondheid te zijn dan eerder werd gedacht. Vooral voor kinderen. Daarom hanteren we een strengere norm voor lood. Dit is in navolging van het rapport 'Diffuse loodverontreiniging in de bodem' (lit. 8).

Lood en koper zijn schadelijk voor vee. Voor de primaire waterkeringen en voor de boezemkades hanteren we strengere normen. Dat is omdat de keringen en kades ook wel begraasd worden door schapen en ook grenzen aan landbouwpercelen, vaak zonder een duidelijke scheiding. Voor de ligging van primaire waterkeringen (niet aanwezig in onze gemeente) en van boezemkades verwijzen we naar het waterschap (lit. 10).

Samengevat de uitzonderingen:

- lood op landbodem: maximaal 100 mg/kg ds voor klasse Wonen en maximaal 390 mg/kg ds voor klasse Industrie;
- lood op boezemkades: LAC-waarde voor beweid grasland: maximaal 150 mg/kg ds;
- koper op boezemkades (die begraasd worden door schapen): maximaal 36 mg/kg ds.

Andere stoffen

Als uit het vooronderzoek naar voren komt dat er sprake kan zijn van een bodembelasting met stoffen die geen onderdeel zijn van het standaard stoffenpakket, dient men het onderzoek naar de kwaliteit van de grond of baggerspecie of ontvangende bodem uit te breiden met de stoffen die gezien de bodembelasting aanwezig kunnen zijn. Dit is conform de strategieën voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek, de NEN 5717 en NEN 5725.

3.4.2 PFAS

Sinds 2019 is de stofgroep PFAS breed uitgemeten in de media. PFAS is de afkorting voor poly- en perfluoralkylstoffen. Deze stofgroep bestaat uit ruim 6.000 stoffen. Hiervan komen 30 stoffen boven de detectiegrens in het milieu voor. PFAS zijn chemische stoffen die door mensen zijn gemaakt vanwege hun specifieke eigenschappen, zoals brandwerend, vuilafstotend en waterafstotend. Deze stoffen worden sinds ongeveer 1950 gebruikt in industriële processen en in vele producten. Zo worden ze bijvoorbeeld toegepast in allerlei alledaagse producten, zoals verf, blusschuim, pannen, kleding en cosmetica. Kenmerkend voor PFAS is dat ze persistent, mobiel en nauwelijks biologisch afbreekbaar zijn. Er wordt aangenomen dat de bovenste meter in heel Nederland diffuus verontreinigd is met PFAS. Dus ook ons beheergebied.

Er zijn nog geen normen (achtergrondwaarden) voor deze stoffen vastgelegd. Daarom is er een "Tijdelijk Handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie" gepubliceerd.

Voor het bodembeheergebied hebben we provincie-breed onderzoek laten uitvoeren en de bodemkwaliteitskaarten PFAS laten opstellen. Daarmee is de actuele kwaliteit van de grond aangetoond. De gemiddelde waarden liggen heel ver beneden de nieuwe Achtergrondwaarden.

Daarom is er geen reden om aangepaste waarden vast te stellen en hanteren wij de nieuwe, landelijke, achtergrondwaarden voor ons gehele grondgebied. Deze normen gelden zowel voor ontgraving als voor toepassing:

PFOA:	1,9 µg/kg ds.
PFOS:	1,4 µg/kg ds.
voor andere individuele PFAS:	1,4 µg/kg ds.

3.4.3 Overige niet genormeerde stoffen

In de Regeling bodemkwaliteit zijn, naast PFAS, voor nog meer stoffen geen normen vastgesteld. Voortdurend worden nieuwe stoffen ontdekt en geproduceerd, waarvan nog niet bekend is of deze een humaan of ecologisch risico kunnen vormen. Het RIVM houdt een lijst bij met Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en een lijst met potentiële ZZS (pZZS). De stoffen PFOS, PFOA en GenX staan op de ZZS lijst. Belangrijke stofgroepen waarvoor geen of beperkt normen zijn afgeleid zijn bijvoorbeeld:

- farmaceutica (geneesmiddelen, antibiotica, contrastvloeistoffen, etc.);
- gewasbeschermingsmiddelen en biociden;
- (micro)plastics;
- nanodeeltjes;
- ziekteverwekkers;
- genetisch gemodificeerde organismen.

Elke partij grond of baggerspecie dient, in ieder geval op basis van NEN 5725 of 5717, onderzocht te zijn op het voorkomen van ZZS en pZZS.

4. Grond ontgraven

Voordat iemand in de grond werkt moet hij/zij de bodemkwaliteit kennen. Veel werkzaamheden in de grond bevinden zich in de bovenste halve meter. Dat is ook de laag die het meest beïnvloed is door ons, de mens. En daardoor is deze bovenlaag grond meestal van een iets slechtere kwaliteit dan de laag eronder. Met deze kwaliteitsverschillen dient rekening gehouden te worden. Dat wil zeggen: de bovenste halve meter dient altijd gescheiden van de laag, of lagen, eronder ontgraven te worden.

4.1 Ontgravingskaarten ofwel bodemkwaliteitskaarten

De resultaten van alle bekende milieukundige bodemonderzoeken op de onverdachte locaties zijn gebruikt om een verwachte bodemkwaliteit te bepalen. Dit heeft geresulteerd in de ontgravingskaart. De ontgravingskaart geeft de diffuse gemiddelde milieuhygiënische kwaliteit van de land- of waterbodem weer. Een ontgravingskaart is dus de kaart die aangeeft in welke bodemkwaliteitsklasse de te ontgraven grond valt: Landbouw/Natuur (AW2000), Wonen of Industrie (zie Bijlage 4).

De ontgravingskaarten zijn opgesteld voor twee dieptetrajecten, te weten bovengrond: 0,0 - 0,5 m-mv en ondergrond: 0,5 - 2,5 m-mv.

Naast deze harde grens op dieptetraject bestaan er uiteraard ook grenzen tussen verschillende grondsoorten, zoals klei, veen of zand. Deze, wat zachtere, grenzen zijn meer bepalend voor het grondverzet en voor het gebruik van bodemkwaliteitskaarten dan de exacte grens van 0,5 m-mv.

De ontgravingskaart (of bodemkwaliteitskaart) kan gebruikt worden als bewijsmiddel van de milieuhygiënische kwaliteit van vrijkomende partijen grond en baggerspecie. Een 'Verklaring bodemkwaliteitskaart' kan daarvoor gebruikt worden. Deze is opgenomen in Bijlage 6.

Voor de tabel met de gebiedsindeling en de klasse-indeling en de tabellen met statistische kentallen verwijzen we naar Bijlage 7.

4.2 Wegbermen

De bermen van de gemeentelijke en provinciale wegen hebben we in de bodemfunctieklasse Industrie ingedeeld.

Het gaat hierbij specifiek om de wegbermen van de verharde wegen (asfalt-, beton- of klinkerverharding) buiten het bebouwde gebied. Deze wegen zijn in de TOP10NL-kaart (PDOK) benoemd als hoofdweg, regionale weg en lokale weg. Het zijn ook de bermen waarvoor de gemeente of provincie het onderhoud pleegt. De berm is begrensd tot een maximum van 10 meter vanaf de rand van de wegconstructie. Deze bermen zijn onverhard en ontvangen al of niet afstromend regenwater van de weg. We nemen daarom aan dat het wegverkeer verontreiniging van de bovengrond veroorzaakt.

Om optimaal hergebruik van grond mogelijk te maken, mag de grond van deze wegen ongekeurd opnieuw worden toegepast op andere bermen van andere gemeentelijke en provinciale wegen buiten de bebouwde kom. De bodemkwaliteitskaart mag daarvoor als geldig bewijsmiddel voor vrijkomende grond dienen. De verwachte gemiddelde kwaliteitsklasse is Industrie. Zowel voor vrijkomende grond als voor toe te passen grond mag dus uitgegaan worden van de bodemkwaliteitsklasse Industrie.

Voor bermen en taluds bij rijkswegen en de spoorwegen zijn in het Besluit bodemkwaliteit (bij grootschalige toepassingen) uitzonderingen opgenomen voor de kwaliteit van de toe te passen grond en baggerspecie.

4.3 Grondverzet bij kabels en leidingen

De grens tussen boven- en ondergrond ligt op 50 centimeter beneden maaiveld. Dat is volgens de definities van de Wet bodembescherming en Besluit bodemkwaliteit. Het is ook een grens voor begrenzing van monsternamen bij milieukundig bodemonderzoek. Deze grens is in de praktijk lastig te handhaven bij leidingsleuven. Waterleidingen liggen op een diepte van 100 centimeter, gasleidingen op 80 centimeter en overige leidingen op 40 tot 60 centimeter. Rioolbuizen liggen soms dieper dan 1,50 m -mv. Van oudsher werd tijdens aanleg en herstelwerkzaamheden niet overal gescheiden ontgraven vanwege ruimte- en tijdgebrek. De grond in bestaande leidingsleuven is dus veelal geroerd tot de diepte van de leidingen.

Voor bestaande kabels- en leidingsleuven waarbij de grond in het verleden al geroerd is, is er geen scherp onderscheid in boven- en ondergrond meer te maken. In die situaties is de ontgravingskaart van de bovengrond maatgevend, voor zowel de bovengrond als voor de ondergrond.

Bij nieuwbouwlocaties waar nog geen kabel- en leidingsleuven gegraven zijn en de grond nog ongeroerd is, dient uiteraard ook gescheiden ontgraven te worden. Zeker indien de bovengrond en de ondergrond van verschillende bodemkwaliteitsklasse zijn volgens de bodemkwaliteitskaart. In de praktijk wordt er vervolgens een nieuw zandcunet aangelegd, speciaal voor de leidingen, waardoor er

geen onderscheid in grondsoort in boven- en ondergrond meer is. Het zand, dat dus afwijkt van de omringende gebiedseigen grond, voldoet aan AW2000.

4.4 Verklaring bodemkwaliteitskaart

In het Besluit bodemkwaliteit en Regeling bodemkwaliteit staat dat als de *bodemkwaliteitskaart* als bewijsmiddel voor de te ontgraven grond gebruikt wordt, dat dat dan altijd vergezeld moet zijn van een onderzoek conform NEN 5725 (of NEN 5717 voor baggerspecie). Dergelijk onderzoek wordt voor een groot deel gebaseerd op informatie uit de gemeentelijke bodem- en milieudossiers.

De informatie uit die dossiers is verwerkt in het gemeentelijk Bodeminformatiesysteem en is vervolgens is gebruikt bij de opstelling van de bodemkwaliteitskaarten. Daarom vinden wij een volledig onderzoek conform NEN 5725 niet altijd noodzakelijk. Degene die grond ontgraaft kan daarvoor een aanvraagformulier 'Verklaring bodemkwaliteitskaart' invullen en voor ondertekening naar de gemeente sturen. Mochten er niet voldoende gegevens beschikbaar zijn om tot een oordeel te komen, dan dient alsnog milieukundig bodemonderzoek uitgevoerd te worden. Zie Bijlage 6.

4.5 Interpretatie NEN 5740 onderzoeken

In situaties waarbij recent een verkennend bodemonderzoek is uitgevoerd (bijvoorbeeld in het kader van een omgevingsvergunning of een transactie), kunnen de resultaten van het onderzoek vergeleken worden met de bodemkwaliteitskaart. De betreffende locatie dient aantoonbaar niet meer verdacht te zijn voor bodemverontreiniging. Zie ook artikel 4.3.4 Regeling bodemkwaliteit.

De individuele (meng)monsters moeten voldoen aan de P80 van de betreffende bodemkwaliteitszone. Indien de gemeten waarden binnen de marges van de desbetreffende zone van de bodemkwaliteitskaart voldoen, dan voldoet de bodemkwaliteitskaart als erkend bewijsmiddel. De statistische kentallen hiervoor zijn opgenomen in Bijlage 7.

Indien de gehalten buiten de marges vallen, dan dient verder onderzoek, bijvoorbeeld een partijkeuring (AP04), uitgevoerd te worden om de hergebruiksmogelijkheden te bepalen. Afvoer naar een erkend bedrijf (BRL9335 of 7500) is uiteraard ook toegestaan als het om een kleine partij gaat.

4.6 Uitgesloten locaties en gebieden

4.6.1 Maatwerk

Als er sprake is van een verdachte locatie, kan de bodemkwaliteitskaart niet als bewijsmiddel worden gebruikt. De kwaliteit van de bodem van deze locatie kan namelijk afwijken van de kwaliteit van de bodemkwaliteitskaart. Gemeenten beheren de informatie over de bodemkwaliteit en verdachte locaties in hun Bodeminformatiesysteem. Die informatie is op hoofdlijnen voor iedereen inzichtelijk via de website www.bodemloket.nl of een website die hiervoor nog ontwikkeld wordt.

Op de *ontgravingskaart* zijn grote uitgesloten gebieden als witte of blauwe vlekken aangegeven (bijlage 4). De kleinere uitgesloten locaties of locaties met maatwerk zijn echter niet zichtbaar op de *ontgravingskaart*. Deze bijzondere locaties zijn in principe alle verdachte locaties zoals die bekend staan in het Bodeminformatiesysteem. Onderstaand een opsomming van deze bijzondere locaties:

- gedempte wijken, sloten of andere dempingen, zoals dammen (voor mogelijke ligging raadpleeg websites zoals www.topotijdreis.nl);
- (boeren-) erven in het buitengebied; de kwaliteit van de grond kan (sterk) afwijken van de diffuse bodemkwaliteit van de betreffende bodemkwaliteitszone, vanwege o.a. gebruik van niet gecertificeerde half-verharding;
- voormalige stortplaatsen; de kwaliteit van de grond kan (sterk) afwijken van de diffuse bodemkwaliteit van de betreffende bodemkwaliteitszone;
- begraafplaatsen en strooivelden;
- boezemkades en ophogingen;
- onderzochte locaties waarop bodemverontreiniging (waarden boven de Interventiewaarden) geconstateerd is, maar nog niet gesaneerd;
- locaties die op basis van het historisch bodembestand (HBB) verdacht zijn voor bodemverontreiniging, maar die nog niet onderzocht zijn;
- (sanerings-) locaties waarbij een afwijkende kwaliteit aanvulgrond is gebruikt;
- locaties met meer dan 10 gewichtsprocent bijmenging met steenachtig materiaal of hout.

4.6.2 Zintuiglijke verontreinigingen

Zintuiglijk verontreinigingen zijn bijvoorbeeld: puin, kolengruis, houtskool, glas, plastic, asbest-verdacht materiaal (AVM). Maar ook een afwijkende kleur of geur van de grond worden tot zintuiglijke verontreinigingen gerekend. Met deze waarnemingen wordt grond of bagger verdacht van bodemverontreiniging. De bodemkwaliteitskaart is in zo'n situatie geen erkend bewijsmiddel meer. De zorgplicht, artikel 13 Wet bodembescherming, wordt dan van toepassing. De milieuhygiënische kwaliteit van de desbetreffende grond dient eerst te worden bepaald door middel van een onderzoek.

De grond mag wel zonder verdere milieuhygiënisch onderzoek afgevoerd worden naar een erkend bedrijf (BRL 9335), mits het om een kleine hoeveelheid gaat: maximaal 25 m³ of 100 ton.

5. Grond toepassen

5.1 Toepassingskaarten ofwel bodemfunctieklassenkaart

De *toepassingskaart* is de kaart die gebruikt wordt om te toetsen aan welke kwaliteitseisen de toe te passen grond/baggerspecie moet voldoen. Net als de *ontgravingskaart* is ook deze kaart gesplitst in een kaart voor de bovengrond en een kaart voor de ondergrond. Bij het opstellen van de toepassingskaart is rekening gehouden met toekomstige ontwikkelingen. Voor deze kaart is een vertaalslag gemaakt voor onze beleidskeuze; het gebieds-specifiek beleidskader.

5.2 Toepassingseisen

De toe te passen partij grond/baggerspecie moet voldoen aan de betreffende bodemfunctieklasse volgens de *toepassingskaart*. Net als de andere kaarten is ook deze kaart ingedeeld naar de kwaliteitsklassen Landbouw/Natuur (AW2000), Wonen en Industrie).

De *toepassingskaarten* zijn opgenomen als Bijlage 5.

De statistische kentallen en een matrix staan in Bijlage 7 en een stappenplan in Bijlage 8.

In het algemeen:

- Grond tot de maximale waarde Industrie kan worden toegepast, mits de grond ook voldoet aan de lokaal maximale waarden, zie paragraaf 3. Denk daarbij wel aan het onderscheid tussen boven- en ondergrond.

- Voor de PFAS-groep gelden overal de normen van de voorlopige Achtergrondwaarde of toepassingswaarde voor Landbouw/Natuur.
- In de partij mag het percentage bodemvreemd materiaal (steenachtig materiaal en hout) ten hoogste 10 gewichtsprocent bedragen.
- Afhankelijk van de herkomst van de partij grond of baggerspecie kunnen verschillende milieuhygiënische verklaringen gebruikt worden.

5.3 Herkomst partij grond

5.3.1 *Herkomst binnen het beheersgebied*

Als de grond afkomstig is van een onverdachte locatie dan kan de bodemkwaliteitskaart als milieuhygiënische verklaring worden gebruikt. Deze wordt alleen afgegeven voordat de grond ontgraven is. Bovengrond en ondergrond zijn gescheiden. De dubbele toets is niet nodig.

Als de grond afkomstig is van een verdachte locatie dan is een onderzoek nodig.

voorwaarden toepassen grond:

- Ontgravingslocatie en toepassingslocatie moeten in hetzelfde bodembeheergebied liggen.
- Bewijsmiddel per toepassing indienen: een geschikt NEN 5725 onderzoek of het Formulier herkomstlocatie.
- Grond tot de maximale waarde Industrie kan worden toegepast, mits de grond ook voldoet aan de lokale maximale waarden, zie paragraaf 3.
- Als de grond afkomstig is van een verdachte locatie dan is een partijkeuring (AP04) benodigd.

Bodemkwaliteitskaarten van anderen

Voor het erkennen van de bodemkwaliteitskaarten van andere bestuursorganen, gelden de volgende voorwaarden:

- de *bodemkwaliteitskaart* moet conform de eisen uit de Regeling bodemkwaliteit of uit de Omgevingswet zijn opgesteld, en vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders of de gemeenteraad.
- de *waterbodemkwaliteitskaart* moet conform de eisen uit de Regeling bodemkwaliteit of uit de Omgevingswet zijn opgesteld en vastgesteld door het dagelijks bestuur van het waterschap.

De volgende kaarten erkennen wij, mits vastgesteld door het betreffende bestuursorgaan:

- Bodemkwaliteitskaart gemeente Eemsdelta (Appingedam, Delfzijl, Loppersum), Het Hogeland, Midden-Groningen, Oldambt, Stadskanaal, Westerkwartier (lit. 3, 5 en 7);
- Bodemkwaliteitskaart gemeente Pekela en gemeente Veendam (lit. 20 en 21);
- Waterbodemkwaliteitskaart waterschap Hunze en Aa's en waterschap Noorderzijlvest (lit. 5, 6 en 10).

In principe is het erkennen van de bodemkwaliteitskaarten van andere bestuursorganen alleen mogelijk indien de betreffende gemeente benoemd wordt in de Nota bodembeheer. In afwijking hiervan komen de bodemkwaliteitskaarten van de twee aangrenzende Drentse gemeenten Tynaarlo en Aa en Hunze, in aanmerking voor erkenning. Dat geldt dan alleen voor grond afkomstig uit het buitengebied kwaliteitszone landbouw/natuur.

5.3.2 *Herkomst buiten het bodembeheergebied*

Als de grond afkomstig is van buiten ons bodembeheergebied dan vervalt het gebieds-specifiek beleid en zijn alleen de generieke regels van toepassing. De toepassing dient te voldoen aan de dubbele toets: bodemfunctie en kwaliteit van de ontvangende bodem.

Toepassing van grond en baggerspecie afkomstig uit het buitenland is niet toegestaan.

5.3.3 Herkomst nabij riool overstorten

Voor de meeste bagger is lokaal hergebruik of verspreiding op de aangrenzende percelen geen probleem. Maar bagger van nabij overstorten kan niet zomaar op de kant worden toegepast. Deze overstortbagger is mogelijk verontreinigd met ziektekiemen (pathogene micro-organismen), medicijnresten en hormonen. Hergebruik kan risico's opleveren voor (jong) vee en de kwaliteit van het dierlijk product. Hergebruik is wel mogelijk mits verspreiding en contactmogelijkheden worden voorkomen. Mogelijkheden:

- indrogen van bagger dat potentieel met ziektekiemen besmet is, indrogen in depot en daarna afdekken met een laag teelaarde (van minimaal 0,5 meter). Dan zijn er voor vee en/of gewas geen contactmogelijkheden met ziektekiemen;
- verwerken in kades, op industrielocaties, in wegbermen of onder wegen;
- extra onderzoek op ziektekiemen, medicijnresten en hormonen. Indien niet aangetroffen, kan de bagger als verspreidbare bagger worden ingezet.

5.3.4 Gereinigde en/of samengestelde grond en baggerspecie

Gereinigde grond en baggerspecie, inclusief thermisch gereinigde grond (TGG), en samengestelde grond en baggerspecie nemen een aparte plaats in. Het zijn partijen grond of baggerspecie die in eerste instantie niet in aanmerking kwamen voor hergebruik. De zogenaamde Niet Toepasbare grond. Door bepaalde bewerkingen uit te voeren, wordt een deel van deze grond/baggerspecie alsnog geschikt gemaakt voor hergebruik. Dat is immers het doel van bodemsanering en grondreiniging.

Gereinigde grond en baggerspecie en samengestelde grond en baggerspecie dat voldoet aan de kwaliteitsklassen Landbouw/Natuur (AW2000), Wonen of Industrie mag worden toegepast als bodem, mits;

- de grond/baggerspecie afkomstig is uit de provincies Groningen, Friesland en/of Drenthe, en;
- alle partijen grond/baggerspecie zijn geanalyseerd op de relevante stoffen, volgend uit het vooronderzoek NEN 5725 of NEN 5717, en;
- conform de BRL 9335, SIKB-protocol 9335-1, 9335-2 en 9335-4 is samengesteld door een erkend bedrijf, of;
- conform de BRL 7500, protocol 7510 of protocol 7511 is gereinigd en/of ontwaterd door een erkend bedrijf, en;
- alle partijen grond/baggerspecie voldoen aan de norm voor kwaliteitsklasse Landbouw/Natuur zoals vermeld in het "Handelingskader voor hergebruik PFAS houdende grond" (13 december 2021).

Voor overige niet-genormeerde stoffen geldt de wettelijke zorgplicht: deze stoffen mogen niet aanwezig zijn.

5.4 Wegbermen

5.4.1 Binnen de bebouwde kom

Voor de toepassing van grond binnen de bebouwde kom geldt dat de kwaliteit moet voldoen aan de zone waarin de berm gelegen is: Landbouw/Natuur, Wonen of Industrie. Voor vrijkomende grond uit deze wegbermen geldt de bodemkwaliteitskaart als geldig bewijsmiddel. Vrijkomende grond voldoet in principe aan de kwaliteit industrie. Bermen langs wegen waarbij het hemelwater wordt afgevoerd naar een riool, zijn hiervan uitgezonderd. Deze grond voldoet aan de kwaliteit van de zone waarin de berm gelegen is.

5.4.2 Buiten de bebouwde kom

Op de bermen van de gemeentelijke en provinciale wegen mag grond tot klasse Industrie toegepast worden.

5.5 Saneringslocaties

De *toepassingskaart* is te gebruiken voor het bepalen van de:

- terugsaneerwaarden bij een sanering van een verontreiniging die is ontstaan voor 1987;
- kwaliteitseis voor leeflagen en aanvulgrond.

Voor de ondergrond mag dezelfde klasse als die voor de bovengrond worden aangehouden.

Voor bodemverontreinigingen die zijn ontstaan na 1987, geldt de wettelijke zorgplicht (artikel 13 uit de Wet bodembescherming, artikel 7 Besluit bodemkwaliteit en artikel 2.11 Activiteitenbesluit).

6. Melding, toezicht en handhaving

De meldingen, het toezicht en de handhaving van grondstromen vallen onder het basistakenpakket (Besluit omgevingsrecht) en worden door de Omgevingsdienst Groningen namens de gemeente uitgevoerd.

6.1 Meldingsplicht

Het Besluit bodemkwaliteit schrijft voor bij welke toepassingen een melding plaats dient te vinden en wanneer er een vrijstelling geldt. Degene die de grond of baggerspecie gaat toepassen moet dit ten minste vijf werkdagen van tevoren melden via het landelijk Meldpunt bodemkwaliteit (www.meldpuntbodemkwaliteit.nl). De melding kan ook, namens de opdrachtgever, uitgevoerd worden door een gemachtigde of iemand anders uit de keten zoals de aannemer of uitvoerende partij. De melding dient altijd voorzien te zijn van een milieuhygiënische verklaring.

6.1.1 Bodemkwaliteitskaart

Met de Omgevingsdienst Groningen en de bestuursorganen van het bodembeheergebied is afgesproken dat het formulier "melding schone grond" alleen toegepast kan worden voor primair zand uit een zandwinput. Voor de toepassing van grond dient het formulier 'Toepassing partij' gebruikt te worden. Rapportages van milieuhygiënische verklaringen, zoals een 'Verklaring bodemkwaliteitskaart', een 'Formulier herkomstlocatie' of een ander erkend milieuhygiënische verklaring, moeten altijd worden toegevoegd.

6.1.2 Partijkeuring

Als de kwaliteit van de partij grond niet aangetoond kan worden met een bodemkwaliteitskaart die de gemeente Westerwolde heeft erkend, dan dient de kwaliteit aangetoond te zijn met een geldige partijkeuring, niet ouder dan twee jaar, uitgevoerd volgens de daarvoor geldende protocollen en inclusief gedegen NEN 5725 onderzoek. De kwaliteit dient te voldoen aan de lokale maximale waarden, zie paragraaf 3.

6.2 Toezicht en handhaving

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor controle en handhaving van de toepassing van grond en baggerspecie op of in de bodem in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. De gemeente Westerwolde laat deze taken uitvoeren door de Omgevingsdienst Groningen.

Toezicht en handhaving is risico-gestuurd. Veel aandacht gaat uit naar voorlichting, preventie en het voorkomen van herhaald ongewenst gedrag. Toezicht wordt uitgevoerd op zowel gemelde als niet-gemelde toepassingen van grond en baggerspecie op of in de bodem.

Bij de toepassingen van grond en baggerspecie kan controle plaatsvinden:

- tijdens de melding,
- in het veld (tijdens het transport of bij de toepassing) en,
- na de feitelijke toepassing.

De controle kan hierbij plaatsvinden op:

- zorgplicht;
- algemene regels Besluit en Regeling bodemkwaliteit, bijvoorbeeld nut en functionaliteit;
- de wijze van toepassing (overeenkomstig het gemeentelijke beleid);
- de tijdige, correcte en volledige melding van de toepassing;
- de kwaliteitsverklaringen;
- herkomst van grond of baggerspecie.

Wanneer geconstateerd wordt dat de regels van het Besluit of de Regeling bodemkwaliteit bij herhaling niet worden nageleefd, dan kan *bestuursdwang* worden uitgeoefend of een *dwangsom* worden opgelegd.

Daarnaast bestaat de mogelijkheid tot *strafrechtelijke handhaving*. Dat gaat via de politie of buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's).

Mochten overtredingen zoals afwijkingen van normdocumenten of werken zonder erkenning worden geconstateerd dan kan een *bodemsignaal* afgegeven worden bij de Inspectie Leefomgeving en Transport. De IL&T kan bij constatering van overtredingen dwangsommen opleggen, bedrijven schorsen of zelfs erkenningen intrekken.

7. Overige bodemaspecten

Voordat grondverzet plaatsvindt, zijn, naast de milieuhygiënische kwaliteit, de volgende aspecten ook belangrijk: vergunningen, ziekten, niet ontplofte explosieven, veiligheid en gezondheid. We lichten hiervan een paar uit.

7.1 Archeologie en landschap

De bodem herbergt een schatkamer uit het verleden. Die kan ons meer doen begrijpen hoe het land in het verleden, door de millennia heen, er uit zag en gebruikt is. Grondverzet pleegt inbreuk op het landschap. Daarom zijn er regels opgesteld ter bescherming. Werk kan onder voorwaarden van bijvoorbeeld een omgevingsvergunning dan toch uitgevoerd worden.

Vergunningplicht is er met name voor: (weiland)depots voor baggerspecie, opslaglocaties, sloten, vijvers, aangewezen gebieden in de bestemmingsplannen, aanleg van wegen of fietspaden, geluidswallen, zichtwallen en heuvels. het dempen van sloten en vijvers. Ook voor opslag van grond langer dan zes maanden op een bepaalde plek is mogelijk niet toegestaan zonder vergunning.

Voor meer informatie verwijzen we naar de bestemmingsplannen (via ruimtelijkeplannen.nl) en de Archeologische waardenkaart.

7.2 Grondgebonden ziekten en plagen

Bij grondverzet is het van belang om na te gaan of er risico's zijn op het verspreiden van grondgebonden ziekten, plagen en exoten. Verspreiding is met name gerelateerd aan menselijk handelen zoals maaien en onzorgvuldig grondverzet.

Invasieve exoten zijn bijvoorbeeld de drie Aziatische soorten duizendknoop, reuzenberenklauw, reuzenbalsemien. Grondgebonden ziekten zijn bijvoorbeeld aaltjes bij bieten- en maisteelt en bruinrot bij aardappelteelt. Grond op of nabij aardappelvelden dient daarop onderzocht te worden (fyto-sanitair onderzoek).

Grond en baggerspecie dat (mogelijk) besmet is met grondgebonden ziekten/plagen en/of invasieve exoten mag niet ontgraven of verspreid worden en zonder biologische reiniging niet elders toegepast worden. Sinds 1 januari 2022 geldt een nationaal handelsverbod voor het vervoer van grond dat besmet is met drie Aziatische soorten duizendknoop.

Voor meer informatie verwijzen we naar de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), de provincie Groningen en het waterschap Hunze en Aa's.

8. Bijlagen

- 1 Begrippen
- 2 Bodembeheergebied

De volgende bijlagen zijn afzonderlijk bijgevoegd:

- 3 Bodemkaarten Westerwolde
- 4 Bodemkaarten Regionaal beheersgebied.
- 5 Rapport Actualisatie Regionale bodemkwaliteitskaart
- 6 Rapport bodemkwaliteitskaart PFAS buitengebied
- 7 Rapport bodemkwaliteitskaart PFAS bebouwd gebied
- 8 Regionale Nota bodembeheer provincie Groningen

Bijlage 1 Begrippen

Achtergrondwaarde (AW)	Bij regeling van Onze Ministers vastgestelde gehalten aan chemische stoffen voor een goede bodemkwaliteit, waarvoor geldt dat er geen sprake is van belasting door lokale verontreinigingsbronnen
Baggerspecie	materiaal dat is vrijgekomen uit de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam en dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter;
AP04	Partijkeuring van grond
Bebouwde kom	De grens tussen binnen en buiten de bebouwde kom zoals zichtbaar gemaakt met borden in het kader van de Wegenverkeerswet, maar ook logisch zijn door de feitelijke situatie en de aard van de omgeving
Bodembeheergebied	Aaneengesloten afgebakend deel van de oppervlakte van een of meer gemeenten of het beheergebied van een of meer beheerders, gebied waarbinnen hergebruik van licht verontreinigde grond kan worden toegestaan; in dit document: de provincie Groningen
Bodemfunctieklassen	Bij regeling van Onze Ministers vastgestelde indeling van de bodemfuncties Wonen en Industrie
Bodemkwaliteitskaart	Kaart waarop de diffuse bodemkwaliteit (de achtergrondkwaliteit) binnen een gedefinieerd gebied op het niveau van bodemkwaliteitszones is aangegeven
Bodemkwaliteitsklasse	Maat voor de kwaliteit van de ontvangende bodem en voor de kwaliteit van een toe te passen partij grond of baggerspecie
Bodemkwaliteitszone	Deel van een bodembeheergebied waarvoor geldt dat er een eenduidige verwachting bestaat omtrent de bodemkwaliteit dat er geen sprake is van belasting door lokale bronnen
Bodenvreemd materiaal	materiaal dat niet van nature voorkomt in de grond
BRL	Beoordelingsrichtlijn
BUS-sanering	Besluit Uniforme Sanering
Diffuse bodemkwaliteit	grootschalige directe of indirecte bodembelasting met stoffen die min of meer gelijkmatig verdeeld is over een relatief groot oppervlakte
Dubbele toets	Bij het toepassen van grond of baggerspecie op de landbodem gelden algemene kwaliteitseisen. De combinatie van de bodemkwaliteitsklasse van de ontvangende bodem en de bodemfunctieklassen bepaalt de toepassingseis.
Gebieds-specifiek beleid	Beleed dat is opgesteld voor een afgebakend gebied en afwijkt van het generieke beleid
Generiek beleid	Algemeen geldend beleid waarin de landelijke regels van toepassing zijn
Grond	Vast materiaal dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter, niet zijnde baggerspecie;
Industrie	Bodemkwaliteitsklasse of bodemfunctieklassen die de maximale waarde voor Wonen overschrijdt, maar de maximale waarde voor Industrie niet overschrijdt
NEN 5740	Nederlandse norm voor het uitvoeren van een verkennend bodemonderzoek
NEN 5725 en NEN 5717	Nederlandse norm voor het uitvoeren van het milieuhygiënisch vooronderzoek naar de kwaliteit van de (water)bodem
Verdachte locatie	Locatie waar een bodembedreigende activiteit mogelijk een negatieve invloed heeft (gehad) op de kwaliteit van de bodem
Wonen	Bodemkwaliteitsklasse of bodemfunctieklassen die de Achtergrondwaarde overschrijdt maar de maximale waarden voor Wonen niet overschrijdt

Bijlage 2 Bodembeheergebied

provincie Groningen en waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's

